

Adroddiad i'r	Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd Arbennig
Dyddiad y cyfarfod	Dydd Llun, 27 Tachwedd 2023
Aelod Arweiniol / Swyddog	Catrin Roberts (Pennaeth Gwasanaethau Cymorth Corfforaethol: Pobl), y Cynghorydd Julie Matthews (Aelod Arweiniol Polisi, Cydraddoldeb a Strategaeth Gorfforaethol)
Awdur yr adroddiad	Jo Sutton (Swyddog Ymgysylltu â'r Cyhoedd)
Teitl	Cymeradwyo'r Polisi Ymgysylltu â'r Gymuned drafft a'r Strategaeth Cyfranogiad y Cyhoedd ar gyfer ymgynghoriad cyhoeddus cyn eu cadarnhau

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

1.1. Mae'r adroddiad yn ymwneud â chynnydd Polisi Ymgysylltu â'r Gymuned a Strategaeth Cyfranogiad y Cyhoedd y Cyngor.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

2.1. Ceisiodd y Cyngor farn y Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd Arbennig ym mis Mehefin 2023 ar y ddogfen ddrafft cyn paratoi'r fersiwn derfynol ar gyfer ymgynghoriad.

2.2. Rydym bellach yn ceisio cymeradwyaeth gan y pwyllgor i ymgynghori â'r cyhoedd ar y dogfennau hyn cyn eu cadarnhau a'u gweithredu ar draws y Cyngor

3. Beth yw'r Argymhellion?

3.1. Bod y Pwyllgor yn cymeradwyo'r ddwy ddogfen i'w cyfieithu a'u rhannu â'r cyhoedd fel gwiriad terfynol cyn ceisio eu cadarnhau a'u cymeradwyo i'w gweithredu yn y dyfodol

4. Manylion yr adroddiad

- 4.1. Nid oes gan y Cyngor ddull ffurfiol ar gyfer ymgysylltu, ymgynghori a chyfranogiad y cyhoedd mewn unrhyw broses benderfynu arall gan y Cyngor ar hyn o bryd.
- 4.2. Yn 2017, penododd y Cyngor Swyddog Ymgysylltu â'r Cyhoedd gyda'r nod o ymchwilio a datblygu dull ffurfiol/safonol i helpu Swyddogion i sicrhau cysondeb, tryloywder a thegwch ym mhrosesau penderfynu'r Cyngor.
- 4.3. Rhwng 2019 a 2021, cwblhawyd gwaith i ddatblygu Polisi Ymgysylltu â'r Cyhoedd, gan gynnwys prosiect ymchwil annibynnol tair blynedd i ddeall a meincnodi barn preswylwyr am eu dealltwriaeth o gyfleoedd i gymryd rhan a nodi meysydd i'w gwella gan y Cyngor.
- 4.4. Roedd y Polisi bron yn barod i'w gymeradwyo yn 2021, fodd bynnag, daeth Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021 i rym, gan ei wneud yn ofynnol i'r Cyngor ddatblygu Strategaeth Cyfranogiad y Cyhoedd. Bodlonwyd gofynion y Strategaeth yn rhannol drwy waith a oedd eisoes yn mynd rhagddo i ddatblygu'r Polisi Ymgysylltu, fodd bynnag, nid oedd bob un o'r gofynion yn cael eu bodloni. Bu'n rhaid oedi'r Polisi Ymgysylltu â'r Cyhoedd er mwyn ymchwilio i, a bodloni, gofynion deddfwriaethol y Ddeddf.
- 4.5. Mae'r Strategaeth yn ei gwneud yn ofynnol i'r Cyngor sicrhau bod darpariaethau ar waith, ond nid yw'n darparu unrhyw ganllawiau ar y dull y dylai swyddogion ei ddefnyddio, felly aeth y ddwy ddogfen drwy'r broses ddatblygu derfynol gyda'i gilydd: gyda'r Polisi'n anelu at gynnig arweiniad i ddull swyddogion o feddwl o ran dulliau ymgysylltu a gweithgarwch ymgynghori, a'r Strategaeth Cyfranogiad y Cyhoedd yn amlygu'r ddarpariaeth bresennol ac yn nodi meysydd i'w gwella, a fydd yn destun adolygiad parhaus.
- 4.6. Mae'n bwysig nodi fod gan nifer o'r prosesau y mae'r awdurdod lleol yn gyfrifol amdanynt (cynllunio, newidiadau parhaol i rwydwaith priffyrdd yr awdurdod lleol,

cyflwyno rhai trwyddedau, gorchmynion gwarchod manau cyhoeddus a llawer mwy) eu canllawiau neu eu gofynion deddfwriaethol eu hunain ar gyfer cynnal ymgynghoriadau ac felly lluniwyd y Polisi i annog swyddogion i ystyried beth sy'n bosibl, heb fod yn rhy ragnodol. Fe ddylai hyn sicrhau dull cyson heb fynd yn groes i ofynion ymgynghori deddfwriaethol presennol.

4.7. Mae'r ddwy ddogfen wedi eu cynnwys fel atodiadau i'r adroddiad hwn.

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

5.1. Sir Ddinbych sydd wedi cysylltu'n well - Datblygu cynlluniau ymgysylltu cymunedol i gefnogi cynnwys y gymuned mewn penderfyniadau am adfywio lleol.

5.2. Sir Ddinbych teg, diogel a mwy cyfartal - Sicrhau fod profiadau pobl o gefndiroedd amrywiol, grwpiau nas clywir yn aml, a'r rheiny dan anfantais economaidd-gymdeithasol yn cael eu clywed ac yn llywio penderfyniadau.

5.3. Cyngor sy'n cael ei gynnal yn dda, ac sy'n uchel ei berfformiad - Bod yn sefydliad 'dysgu' sy'n defnyddio adborth.

6. Faint fydd hyn yn ei gostio a sut y bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

6.1. Nid oes unrhyw gostau uniongyrchol ynghlwm â gweithredu'r Strategaeth na'r Polisi.

6.2. Mae yna oblygiadau ariannol ynghlwm â pharhau i gynnal platfform ymgysylltu ar-lein y Cyngor, sef *Sgwrs y Sir*. Mae cylch Cynllun Corfforaethol 2017-2022 yn ariannu'r porth hwn ar hyn o bryd, fodd bynnag, pan fydd y drwydded bresennol yn dod i ben, bydd yn rhaid ceisio llwybr ariannu newydd. Mae'r platfform hwn yn boblogaidd iawn (cafwyd dros 4,600 o ymatebion i ymgynghoriad diweddar ar Lyfrgelloedd), ac mae'r costau cynnal ar hyn o bryd yn oddeutu £8,000.00, sy'n cynrychioli gwerth da am arian.

7. Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o Effaith ar Les?

7.1. Ar y cyfan, bydd cymysgedd o effeithiau cadarnhaol a niwtral ynghlwm â'r Polisi Ymgysylltu â'r Gymuned a'r Strategaeth Cyfranogiad y Cyhoedd. Bydd yr

effeithiau niwtral yn ymwneud â gwaith cyfalaf, isadeiledd ac ati. Bydd yr effeithiau cadarnhaol yn ymwneud â chadernid cymunedol, cydlyniant cymunedol, ac ati.

8. Pa ymgynghoriadau sydd wedi'u cynnal gyda Chraffu ac eraill?

- 8.1. Cwblhawyd prosiect ymchwil annibynnol dros dair blynedd rhwng 2019 a 2021 i gefnogi datblygiad y Polisi Ymgysylltu â'r Cyhoedd. Roedd hyn yn cynnwys arolygon stryd, arolwg ar-lein, gweithdai ar-lein a chyfweliadau gydag aelodau o'r Tîm Arwain Strategol a'r Aelodau Etholedig Arweiniol allweddol ar y pryd
- 8.2. Cwblhawyd prosiect ymchwil annibynnol pellach yn 2023 i fynd i'r afael â rhai bylchau yn y Polisi Ymgysylltu â'r Cyhoedd a oedd yn ofynion deddfwriaethol yn y Strategaeth Cyfranogiad y Cyhoedd. Roedd hyn hefyd yn cynnwys arolygon stryd, arolwg ar-lein, ac yn ogystal â hynny, mynychodd Swyddogion gyfarfod arbennig o'r Pwyllgor Gwasanaethau Democraataidd ym mis Mehefin 2023 i gyflwyno'r dogfennau drafft a cheisio mewnbwn cynnar cyn datblygu'r drafftiau terfynol (sydd bellach ynghlwm â'r ddogfen hon)

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

- 9.1. Amherthnasol

10. Pa risgiau sydd ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

- 10.1. Drwy beidio â gweithredu'r Strategaeth Cyfranogiad y Cyhoedd fel lleiafswm, mae'r awdurdod yn wynebu perygl o fynd yn groes i Ddeddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021. Gellir lliniaru hyn drwy gymeradwyo'r ddogfen ar gyfer ymgynghoriad cyhoeddus a'i chadarnhau yn dilyn hynny.
- 10.2. Bydd peidio â gweithredu'r Polisi Ymgysylltu â'r Cyhoedd yn golygu y bydd yn anodd iawn i'r Cyngor ddefnyddio dull cyson ar gyfer creu a rheoli gweithgarwch ymgysylltu, a bydd yn anodd darparu adnoddau a chyfeiriadau mewnol ychwanegol heb y Polisi i'w cefnogi. Gellir lliniaru hyn drwy gymeradwyo'r ddogfen ar gyfer ymgynghoriad cyhoeddus a'i chadarnhau yn dilyn hynny.

11. Pŵer i wneud y penderfyniad

11.1. Y Pwyllgor Gwasanaethau Democraataidd Arbennig sydd â'r pŵer i gymeradwyo'r dogfennau ar gyfer ymgynghoriad cyhoeddus.

12. Atodiadau

Participation Strategy
Draft Strategy.docx

12.1. Strategaeth Cyfranogiad y Cyhoedd

12.2. Asesiad o Effaith ar Les Strategaeth Cyfranogiad y Cyhoedd

12.3. Polisi Ymgysylltu â'r Gymuned

Community
Engagement Policy_N